

РЕШЕНИЕ

№ 2226

гр. София, 16.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Румяна М. Найденова
Гюлсевер Сали

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Румяна М. Найденова Въззивно гражданско дело № 20231100513027 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от Н. Б. Н. срещу решение № 12900/21.07.2023г., постановено по гр. д. № 42932/2022г. на СРС, 167 с-в, в следните части:

- в частта, в която съдът е признал за установено, че Н. Б. Н. дължи на И. Я. К. на основание чл. 422 ГПК вр. чл. 127, ал. 2 ЗЗД, сумата в размер на 532,76 лв. - главница, представляваща невъзстановена от Н. 1/2 част от заплатена от К. ипотечна вноска с падеж 20.11.2021 г., отнасяща се за периода от 20.11.2021 г. до 20.12.2021 г., по ипотечен кредит, съгласно Договор за банков кредит № 191325/31.10.2013 г., сключен между "Райфайзенбанк България" ЕАД (понастоящем „Обединена българска банка“ АД), в качеството на кредитодател, Н. Б. Н., в качеството на кредитополучател и И. Я. К., в качеството на съдлъжник, ведно със законната лихва за периода от 31.03.2022 г. до изплащане на вземането, за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 11.04.2022 г. по ч.гр.д. № 17039/2022 г. по описа на СРС, ГО, 167 състав, както и

- в частта, в която са отхвърлени предявените от Н. Б. Н. срещу И. Я. К. искове с правно основание чл. 31, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на следните суми: 689,71 лв. – обезщетение за лишаване от правото на ползване на съсобствен имот, представляващ Апартамент – мезонет № 8, съставляващ самостоятелен обект в сграда, с идентификатор 68134.1933.1454.1.8, находящ се в гр. София, ул. ****, за месец ноември 2021 г. (01.11.2021 г. – 30.11.2021 г.), ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на насрещната искова молба – 19.10.2022 г. до окончателното плащане; 49,92 лв. – лихва за забава върху главницата от 689,71 лв., дължима за месец ноември 2021 г., за периода от 01.12.2021 г. до 18.10.2022 г., включително; 689,71 лв. – обезщетение за лишаване от правото на ползване на съсобствен имот, представляващ Апартамент – мезонет № 8, съставляващ самостоятелен обект в сграда, с идентификатор 68134.1933.1454.1.8,

находящ се в гр. София, ул. ****, за месец декември 2021 г. (01.12.2021 г. – 31.12.2021 г.), ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на насрещната искова молба – 19.10.2022 г. до окончателното плащане; 45,11 лв. – лихва за забава върху главницата от 689,71 лв., дължима за месец декември 2021 г., за периода от 01.01.2022 г. до 18.10.2022 г., включително; 97,82 лв. – представляваща обезщетение за лишаване от правото на ползване на съсобствен имот, представляващ гараж, съставляващ самостоятелен обект в сграда, с идентификатор 68134.1933.1454.1.12, находящ се в гр. София, ул. ****, ет. 0, гараж 2, сграда № 1, за месец ноември 2021 г. (01.11.2021 г. – 30.11.2021 г.); 10,01 лв. – лихва за забава върху главницата от 97,82 лв., дължима за месец ноември 2021 г., за периода от 01.12.2021 г. до 18.10.2022 г., включително; 97,82 лв. - обезщетение за лишаване от правото на ползване на съсобствен имот, представляващ гараж, съставляващ самостоятелен обект в сграда, с идентификатор 68134.1933.1454.1.12, находящ се в гр. София, ул. ****, ет. 0, гараж 2, сграда № 1, за месец декември 2021 г. (01.12.2021 г. – 31.12.2021 г.); 9,05 лв. - лихва за забава върху главницата от 97,82 лв., дължима за месец декември 2021 г., за периода от 01.01.2022 г. до 18.10.2022 г. включително.

В жалбата са развити доводи за неправилност на обжалваното решение в посочените части. Въззивникът твърди, че с банков превод от 09.03.2015г. е превел по сметка на ищцата /открита по реда на чл. 39 от Закона за адвокатурата/ сумата от 77071.10 лв., които са негови лични средства. Поддържа, че неправилно СРС приел, че преведената на 20.11.2021г. сума в размер на 1065.51 лв. е от лични средства на ищцата, тъй като сумата била наредена от специалната сметка по ЗА. Неправилно СРС приел и, че въззиваемата страна не създавала пречки за ползването на имота от Н.. Ищцата била поканена да предостави на ответника достъп до имотите с покани от 02.08.2023г. и 13.09.2023г., в определен в поканата срок, но същата не изпълнила това свое задължение. Моли решението да бъде отменено в обжалваните части.

В установения от закона срок, въззиваемият И. Я. К. е депозирала отговор на въззивната жалба. В него се излагат съображения за неоснователност на въззивната жалба. Поддържа, че сумата от 77071.10 лв. е била преведена от Н. по специална адвокатска сметка и е достигнала до К. във връзка с тяхна договорка от 28.08.2014г., а не е била преведена от ответника за осигуряване на заплащане на вноски по общ ипотечен кредит на страните. Правилно СРС е приел, че сумата от 1065.51 лв., преведена от К. за заплащане на вноската по договора за кредит, е от нейни лични средства. Излага съображения, че ответникът е получил отговори на изпратените на 02.08.2023г. и 13.09.2023г. покани, в които е посочила, че Н. притежава достъп до имотите, като разполага и с картата за снабдяване с дубликати от ключове. Моли решението на районния съд в обжалваните части да бъде потвърдено, като й бъдат присъдени сторените пред въззивната инстанция разноски.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е процесуално допустима, а разгледана по същество - неоснователна.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, налице е постановен диспозитив в съответствие с мотивите на решението. При произнасянето си по правилността на решението съгласно чл. 269, изр. второ от ГПК и задължителните указания, дадени с т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по т.д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, въззивният съд е ограничен до релевираните във въззивната жалба оплаквания за допуснати нарушения на процесуалните правила при приемане за установени на относими към спора факти и на приложимите материално правни норми, както и до проверка правилното прилагане на релевантни към казуса императивни материално правни норми, дори ако тяхното нарушение

не е въведено като основание за обжалване. Не се установи при въззивната проверка нарушение на императивни материално правни норми.

Относно правилността на първоинстанционното решение въззивният съд намира наведените с въззивната жалба доводи за неоснователни.

Изложените от ищеца фактически обстоятелства, от които произтича претендираното право и формулирания петитум, дават основание на съда да приеме, че е сезиран с претенция с правна квалификация чл. 422 ГПК вр. чл. 127, ал. 2 от ЗЗД.

Съгласно правилата за разпределение на доказателствената тежест, ищецът по иска с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 127, ал. 2 от ЗЗД следва да установи при условията на пълно и главно доказване, че е платил цялата вноска по договорите за кредит, по който ответникът е солидарно задължен.

В решение № 211 от 23.07.2012г., постановено по гр.д. № 177/2011г. IV г.о. ВКС, постановено по реда на чл. 290 ГПК е прието, че съгласно чл. 127, ал. 2 ЗЗД солидарният длъжник дължи припадащата му се част от това, което е платено за погасяване на дълга такъв, какъвто е бил в момента на погасяването му. Нормата на чл. 127, ал. 2 от ЗЗД е приложима и в случаите, когато солидарен длъжник е изплатил сума, над припадащата му се част от дълга, но не непременно от целия размер, а от задължението за определен период от време /в този смисъл определение № 510/07.06.2010 г. по гр.д. № 427/2016 г. на IV ГО, ВКС, определение № 69/19.01.2017 г. на ВКС по гр.д. № 3116/2016 г., IV ГО/.

По делото не се спори, че Н. е кредитополучател, а К. - съдлъжник по Договор за банков кредит № 191325 от 31.10.2013 г., както и, че двамата са солидарни длъжници по договора за кредит.

Според правилото на чл. 122, ал. 1 от ЗЗД при пасивна солидарност няколко длъжници дължат една и съща престация на кредитора, а кредиторът може да иска изпълнението ѝ от всеки съдлъжник. Солидарността е установена само в интерес на кредитора. Спрямо него всички солидарни длъжници отговарят за цялото. В отношенията между солидарните длъжници обаче приложение намира принципът на разделността. Солидарните съдлъжници помежду си са разделни длъжници и всеки от тях понася само част от общия дълг, така че ако един от тях плати дълга, той не може да иска от другите това, което е заплатил изцяло, а само частта, която тежи върху всеки един от тях. Законът, в разпоредбата на чл. 127, ал. 1 от ЗЗД, въвежда презумпция, че всички съдлъжници дължат равна част от дълга. Това предположение е оборимо и има сила само доколкото не следва друго от отношенията между солидарните длъжници. „Друго“ по смисъла на разпоредбата може да бъде уговореното между самите солидарни длъжници. „Друго“ може да следва и когато интересът на съдлъжниците не е еднакъв, т. е. при липса на изрични уговорки, прилагат се правилата за забрана на неоснователното обогатяване. Така, ако солидарните длъжници са получили насрещна престация от кредитора, делът на всеки от тях ще зависи от степента, в която съответният длъжник се е възползвал от нея. Този, който не е получил нищо, не отговаря спрямо останалите (в този смисъл и Решение № 241 от 20.V.1988 г. на Върховния съд по гр. д. № 146/88 г., IV г. о.).

Видно от представеното пред СРС платежно нареждане /л. 39 от делото на СРС/ К. е заплатила на 18.11.2021г. сумата от 1065.51 лв. с основание вноски „ноември – декември 2021г. по ипотечен кредит 191325/31.10.2013г.“.

Така платената сума представлява пълната вноски, включваща главница и лихва, за периода ноември – декември 2021г., тоест същата е платила не само своята $\frac{1}{2}$ част, но и другата $\frac{1}{2}$ част, която е следвало да бъде заплатена от въззивника.

Съгласно приетото в Решение № 211 от 23.07.2012 г. на ВКС по гр. д. № 177/2011 г., IV г. о., Решение № 232 от 12.08.2014 г. ВКС по гр. д. № 7488/2013 г., IV г. о., в случай на поемане на солидарно задължение, във вътрешните отношения на съдлъжниците само се предполага, че те дължат по равно, т. е. че длъжниците са се облагодетелствали в равна степен. В тежест на този, който твърди, че отговаря за по-малка част от задължението е да докаже, че е получил по-малка част или че някаква част е облагодетелствала в по-голяма степен другия.

В настоящия случай не са събрани доказателства в тази насока, а и липсват такива твърдения на страните. Ето защо, ответникът дължи заплащане на своята $\frac{1}{2}$ част от задължението или сумата от 532.76 лв., представляваща половината от платената сума в размер на 1065.51 лв.

Неоснователни са изложените във въззивната жалба оплаквания, че сумата от 77071.10 лв., е от негови лични средства. Видно от представеното платежно нареждане /л. 59 от делото на СРС/, като основание за превод е посочено „захранване на сметка по договорка от 28.08.2014г.“. Представено е обратно писмо от същата дата – 28.08.2014г. /л. 121 от делото/ и нотариален акт № 140 от 28.08.2014г., видно от които Н. е придобил собствеността върху апартамент № 43, находящ се в гр. София, ул. „Иван Сусанин“, като скрит пълномощник. Последствие от електронната поща на ответника до електронната поща на ищеца е изпратено писмо /л. 131 от делото на СРС/, в което е извършен отчет за сключената сделка, като след приспадане от получената продажна цена на посочени в отчета суми, към И. К. е извършен превод от 77071.10 лв., който всъщност представлява остатъкът от получената продажна цена от собствения на К. апартамент. Ето защо, недоказани останаха възраженията на ответника, че сумата от 77071.10 лв. е преведена на ищцата от негови лични средства.

По делото не е спорно, че титуляр на сметката, от която е извършен преводът на сумата от 1065.51 лв. е К., тоест същата е платила сумата, като без значение е видът на тази сметка – лична или специална, поради което и тези възражения на ответника са неоснователни.

С оглед на изложеното, правилно СРС е уважил предявения иск с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 127 ЗЗД, като не е уважил направеното възражение за прихващане.

По предявените насрещни иски с правно основание чл. 31, ал. 2 ЗС:

По така предявения иск в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и

главно доказване, че вещта е съсобствена при посочените в исковата молба квоти, че се ползва само от съсобственика - ответник, че е поискал пис-мено обезщетение от ответника за ползите, от които е бил лишен и какъв е размерът на дължимото обезщетение.

По делото не се спори, че страните са били съсобственици на имотите, предмет на претенцията за обезщетение по насрещните искове.

Правилни са изводите на СРС, че не се установява втората предпоставка за уважаване на исковете, а именно имотите да са били ползвани лично от К., без да се зачитат правата на другия съсобственик.

Съгласно Тълкувателно решение № 7/2012г. на ОСГК лично ползване по смисъла на чл. 31 ал.2 от ЗС е всяко поведение на съсобственик, което възпре-пятства или ограничава останалите съсобственици да ползват общата вещ, съ-образно правата им, без да се събират добиви и граждански плодове, тоест в случаите, когато съсобственика си служи с цялата обща вещ за задоволяване на свои лични или на семейството си нужди, съсобственик или член на неговото семейство не си служи пряко и непосредствено с цялата обща вещ, но имайки достъп до нея, не допуска друг съсобственик да си служи с нея, съсобственик допуска на безвъзмездно основание трето за собствеността лице.

От показанията на разпитания пред СРС свидетел М.К., се установява, че при ремонта на жилището, предмет на претенцията за обезщетение, входната врата е била избрана от въззивника. Свидетелят присъствал на монтажа ѝ. Вратата била със специфичен модел брава, като за снабдяването с дубликат ключове трябвало да се представи идентификационна карта на собственика, която била издадена на името на Н. и останала у него. От момента, в който Н. напуснал жилището до момента на разпита на свидетеля, достъпът не бил променян. Свидетелят посочва, че и в момента в апартамента има вещи на Н.. Достъпът му до процесните имоти не е бил ограничаван по никакъв начин. Входната врата на апартамента е същата, не са сменяни бравата и ключовете, а и това не може да стане без единствената идентификационна карта, която се намира у Н.. Достъпът до гаража на въззивника също не е бил ограничаван по никакъв начин. Тъй като Н. често пъти напускал жилището за няколко дни и след това се връщал, с К. и децата ѝ коментирали, че ако реши, всеки момент може да се появи и децата не трябва да изпитват някакво притеснение или страх. Не е имало искане от К. към Н. да освободи имотите, за да ги ползва тя с децата си.

Ето защо, неоснователни са изложените във въззивната жалба оплаквания, че К. е създавала пречки на въззивника да използва имота си. Липсват каквито и да било доказателства в тази връзка. Напротив – от събраните такива се установява точно обратното. Представените покани от 02.08.2023г. и от 13.09.2023г. не са приети като доказателство пред въззивния съд, предвид това, че се отнасят за период след процесния. Поради изложеното, правилно насрещните искове са били отхвърлени от СРС.

С оглед неоснователността на главните искове, неоснователни са и акцесорните претенции за лихви.

Поради съвпадане крайните изводите на двете съдебни инстанции, решението в обжалваната част следва да се потвърди.

По разносните за въззивната инстанция:

На адв. М. Л., на основание чл. 38 от ЗА вр. чл. 78, ал. 1 ГПК вр. с чл. 273 ГПК, следва да се бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 523 лв. за оказаната адвокатска помощ.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА в обжалваната част решение № 12900 от 21.07.2023 г., постановено по гр. д. № 42932/2022г. по описа на Софийски районен съд, 167 с-в.

ОСЪЖДА Н. Б. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ул. ****, да заплати на адв. М. О. Л., личен номер **** от Единия адвокатски регистър, със служебен адрес: гр. София, бул. ****, на основание чл. 38 от ЗА вр. чл. 78, ал. 1 ГПК вр. с чл. 273 ГПК сумата от 523 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство.

В останалата част първоинстанционното решение е влязло в сила, като необжалвано.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____